

#196

St. Andrew's Ev. Luth. Latvian  
Sv. Andreja ev. lut. latviešu

# Draudzes ziņas

Church  
newsletter



200 Balmoral Ave. Toronto ON M4V 1J6  
Phone: 416 924 1563 | [www.standrewslatvian.org](http://www.standrewslatvian.org)

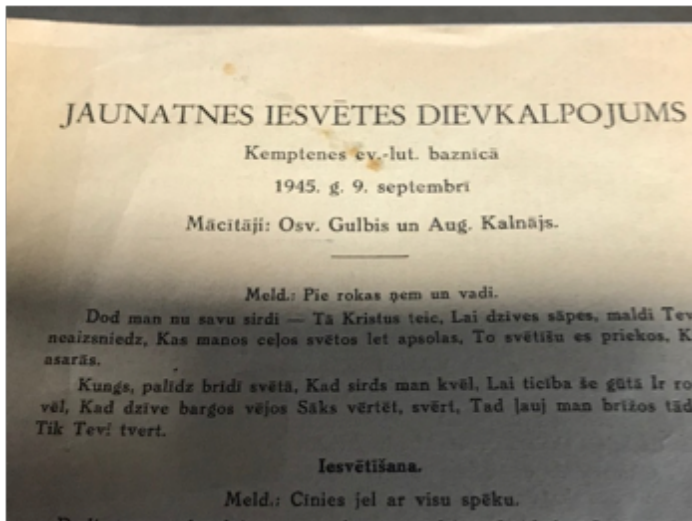


RUDENS  
SVEICIENS!

*Fall  
Greetings!*

2020. g. SEPTEMBRĪ / SEPT. 2020

200 Balmoral Ave., Toronto, ON, M4V 1J6  
416-924-1563 / [admin@standrewslatvian.org](mailto:admin@standrewslatvian.org)



## “REDZI, SĒJĒJS IZGĀJA SĒT.” (MT 13:2) DAŽĀDI SĒJĒJI UN DIEVA SVĒTĪTĀ RAŽA

1945. gada 9. septembrī divi sējēji iegāja Kemptenes ev. lut. baznīcā. Iedomājos, ka viņi ieradās pirms jauniešiem, kuŗiem todien bija paredzētas iesvētības. Noteikti abi Dieva kalpi māc. Osvalds Gulbis un māc. Augusts Kalnājs, iesvētāmo sirdīs bija sējuši Dieva vārda sēklas. Skaidrs, ka lūgšanās atskanēja pateicība Dievam, jo tieši pirms nedēļas, 2. septembrī, Japāna padevās un II. Pasaules karš beidzās, kaut tā sekas ilgi vēl ietekmēja neskaitāmas dzīves.

Kuŗus tekstus Dieva vārda sējēji todien izvēlējās? Vēl nebija beigušās rūpes par nākotni, par Latviju, par to, vai pietiks ko ēst, kur strādāt, kur iegūt augstāko izglītību latvju tautas bēgļiem. Iedomājos, ka abi aicināja

paļauties Dievam, uzticēties Viņa žēlastībai, gādāt par cietējiem, neaizmirst savu piederību Kristum un savai tautai. Viņi uzticējās, ka jauniešu sirdīs sētās sēklas nesīs gara augļus, un tā bija. Gandrīz visur, kur latviešu bēgļi nonāca, vispirms tika dibinātas draudzes, kas pulcējās dievkalpojumos.

Varētu būt, ka šogad daudzās vietās Pļaujas svētki nenotiks kā parasti. Ļaudis ir ļoti norūpējušies par vīrusa sekām, kā arī par to, ka jāsargā sava un līdzilvēka veselība, atturoties no ierastās dzīves parašām. Arvien noteiktāk tiek pieprasīti dažādo problēmu risinājumi un sabiedrības drošības nodrošināšana. Laikā, kad daudzi kļūst pesimistiski par nākotni, iedomājos, ko mums varētu pateikt tie jaunieši, kas dzīvoja 1945. gadā, tādā nedrošībā un tik haotiskā laikā? Ka bija tik svētīgi draudzes priekšā Dievam solīt “būt uzticīgiem līdz nāvei”, kalpot Kristum un Viņa Baznīcai! Šādi viņos auga sētās ticības sēklas. Tās auga līdzilvēku lūgšanu pavadītas, tās Dieva Gars pasargāja, audzināja, tajā Dieva patiesība dīga, plauka un nesa ticības, cerības un mīlestības augļus. Un tiešām tā tas bija! To apliecina mūsu Baznīcas vēsture!

Pļaujas svētkos patieksimies Dievam par visiem, kuŗi visdažādākos apstākļos – turpināja sēt. Līdzīgi, kā toreiz, kad māc. Osvalds Gulbis un māc. Augusts Kalnājs, kuŗi nonāca ASV Ņujorkā un Milvokos un tur kalpoja draudzēs, kuŗās arī es kalpoju un ar pateicību manīju viņu abu kalpošanas augļus. Noteikti arī viņi gadu gaitā sprediķoja par šo Kristus līdzību, atgādinot, lai mūsu sirdis taptu par labu zemi, kuŗā varētu augt ticības sēklas. Pestītājs caur šo līdzību mudina, lai neļaujam pasaules rūpēm un bēdām mūsu sirdis nocietināt un dzīves kārdinājumiem mūs aizvilināt prom no Dieva.

Varbūt kāds no lasītājiem todien bija klāt Kemptenē un varētu dalīties? Rakstiet man!  
pastorlauma@gmail.com. Gribētos dzirdēt jūsu atmiņas, varbūt kā dziedājāt skaistās lūgšanas vārdus:

*“Kungs, palīdz brīdī svētā, Kad sirds man kvēl, Lai ticība šē gūtā Ir rota vēl,  
Kad dzīve bargos vējos Sāks vērtēt, svērt, Tad ļauj man brīžos tādus Tik Tevi tvert.”*

Nav zināms, kas ir šo vārdu autors, bet zinu, ka māc. Osvaldam Gulbim Dievs bija dāvinājis dzejnieka spējas. Viņam tobrīd bija 35 gadi, māc. Kalnājam 37! Abus vēl sagaidīja gan bargi vēji, gan grūti pārbaudījumi. Abi turpināja sēt līdz mūža beigām - katrs savā pilsētā, tomēr vienoti Viņā, kas ir šo sēklu Devējs. Iedomājos, varbūt ka viņu draudzēs ASV bija klāt arī no tiem, kas todien Kemptenē iesvētīti?

Mums ir tik daudz, par ko pateikties šajos Pļaujas svētkos – vai to darām savā mājā, dievnama kopībā vai tiekoties virtuālā pasaulē. Dievs mūs nav atstājis, bet turpinājis gādāt par mums! Arī caur citiem, kam paldies sakām! Viņu darba un gādības dēļ mums netrūkst ēdiena. Strādāsim arī mēs, lai nevienam nebūtu jācieš ne no fiziskā izsalkuma, ne no garīgā. Gadu simteņiem Dievs Vārdu sēklas ‘izšķērdīgi’ sētas, bet to skaits nav samazinājies! Vēl sējējiem ir ko sēt! Un tā ir Kristus žēlastības un Dieva mīlestības dāvana! Sēsim, lūgsim, uzticēsimies, pateiksimies Viņam, kas arvien dod kā sēklas, tā augļus!

Viņš lai svētī, pasargā un iedrošina!

+ **Lauma Zušēvica**, Archibīskape

## PADOMES PRIEKŠSĒDES ZIŅOJUMS

Rudenim tuvojoties, vēlos atskatīties uz vasaras notikumiem.

Māc. Ilze neaizgāja paredzētajā pensijā šī gada 28. jūnijā. Viņa laipni pieņēma padomes lūgumu turpināt kalpot Sv. Andreja draudzē līdz gada beigām, strādājot tikai no 3/4 darba laika. Tādēļ viņa nav pieejama trešajā nedēļā katru mēnesi. Vajadzības gadījumā lūdzu sazinieties ar administrātori, Sarmu Gaidi draudzes birojā.

Esam darbojušies, ievērojot valdības norādītos "Covid-19" noteikumus. Turpinām pārraidīt svētdienas video svētbrīžus, pateicoties māc. Ilzei, Dāvidam Šmitam ar palīgiem un Sarmai Gaidei.

Sarīkojām kopīgu Sv. Andreja draudzes un Hamiltonas Kristus draudzes āra dievkalpojumu Sidrabenē 19. augustā, kas izdevās ļoti labi. Liela pateicība pienākas Agrim Robežniekam, Mārtiņam Mežulim, Andrejam Grīnbergam, Imantam un Maureen Ķivļiem, Ivaram Jēgerim, Birutai Kwapasinski, prāv. Dāvim Kaņepam, māc. Ilzei un dežurantiem no abām draudzēm.

Sidrabene netika atvērta šopavasār kā parasti. Vārti bija slēgti visiem, izņemot vasarnīcu īpašniekiem, kamēr sasniedzām Covid-19 otro pakāpi pēc Ontario nospraustajām vadlīnijām. Pēc tam vārti tika atvērti parastajos laikos, tika atsākta vārtu dežūre nedēļas nogalēs un tika atvērts šopavasār uzlabotais peldbaseins.

Pateicoties Ārijas Dombrovskas un Sidrabenes bērnu nometnes komitejas neatlaidībai, bērnu nometne notika jaunā formatā kā dienas nometne trīs nedēļas nogalēs. Šī bija vienīgā latviešu bērnu nometne, kas darbojās šovasar un nometnotāji, kā arī vadība, bija ļoti sajūsmināti par nometni. Paldies visiem, kas palīdzēja, lai šis svarīgais notikums Sidrabenes vēsturē varētu īstenoties.

Pateicoties mācītāja meklēšanas komitejas darbam, mūsu šī gada galvenais uzdevums ir izdevies sekmīgi.

Draudzes padome ir apstiprinājusi mācītāja meklēšanas komitejas izraudzīto kandidātu mācītāja amatam mūsu draudzē. Septembra sākumā, kad viņš Mineapoles–St. Paulas draudzes padomei un draudzes locekļiem paziņoja par savu nodomu pārcelties atpakaļ uz Kanādu, Sv. Andreja draudzes padome varēja ar lielu prieku paziņot, ka mūsu kandidāts ir **māc. Dāgs Demandts**.

Tādēļ, ka māc. Dagam Demandtam nav praktiski iespējama viesošānās pie mums Kanādā, svētdien 20. septembrī pl.15:00 notika virtuāls dievkalpojums ar iespēju draudzes locekļiem piedalīties un pēc tam mācītājam arī uzdot jautājumus. Tiem, kas nokavēja šo iespēju piedalīties, ir pieejama privāta "YouTube" saite pēc pieprasījuma no draudzes biroja līdz 30. septembrim, lai noskatītos dievkalpojuma video. Pēc šī datuma video tiks izdzēsts.

Balsošana, lai pieņemtu māc. Dāgu Demandtu par mūsu jauno mācītāju, notiks no 27. līdz 30. septembrim pēc draudzes satversmes noteikumiem. Padome 2020. gada 27. septembrī vai pirms tam ierosinās priekšlikumu balsot par vai pret rezolūciju pieņemt ieteikto kandidātu. Elektroniska balsošanas sistēma būs pieejama balstiesīgajiem draudzes locekļiem, kam ir e-pasta adrese. Tiem, kam nav e-pasta adrese, balsošanas lapas izsūtīja pa parasto pastu, kas jānosūta atpakaļ uz draudzes biroju līdz 30. septembrim.

Paldies visiem brīvprātīgajiem darbiniekiem un draudzes locekļiem par palīdzību, lai veidotu dzīvu draudzi. Ir izaicinoši atrast jaunas pieejas, kā piedāvāt garīgu vadību. Lūdzu ziedojiet savu laiku un līdzekļus, lai palīdzētu mūsu mīļajai draudzei turpināt savu misiju, kalpot draudzes locekļiem un plašākai sabiedrībai.

Ar Dieva palīgu,

**Indra Mertens**

Padomes priekšsēde



## SV. ANDREJA DRAUDZES KANDIDĀTS MĀCĪTĀJA AMATAM IR MĀC. DĀGS DEMANDTS

Māc. Dāgs Demandts ir dzimis 1976. gada 15. septembrī Ņujorkā, bet uzaudzis latviešu ģimenē Montreālā, un ir Kanādas pavalstnieks. Viņš ir 10 gadu precējies ar Ediju. Ģimenē aug trīs dēli: Roberts (5), Harijs (3) un Arnolds (5 mēneši).

- Viņš ir ieguvis *BA/Theology* grādu *Concordia* Universitātē (2008) un *Master of Divinity* grādu *Waterloo* Luterāņu Seminārā, *Wlfrid Laurier* Universitātē (2014).
- Viņš ir ordinēts diakona amatā 2008. gada 23. aprīlī un mācītāja amatā 2013. gada 3. martā.
- Viņš ir kalpojis Montreālas Trīsvienības draudzē kā diakons (2004-2012).
- Kopš 2012. gada 24. decembra viņš kalpo Mineapoles–St. Paulas, MN draudzē kā mācītājs.
- Kopš 2008. gada viņš vada LELBA Jaunatnes nozari. Viņš ir sarīkojis iesvētāmo jauniešu saietus un organizējis un vadījis jauniešu misijas projektus Latvijā.

Māc. Dāgs Demandts ir piemērots kandidāts Sv. Andreja draudzes mācītāja amatam. Viņš ir spējīgs vadītājs un atbilst mūsu draudzes vīzijai, misijai, prioritātēm un mērķiem. Viņa izglītība un līdzšinējā darba pieredze apmierina LELBA un ELCIC prasības.

Viņš izprot mūsu draudzes problēmas un vajadzības un viņam ir nepieciešamās zināšanas un prasmes –

- vadīt dievkalpojumus latviešu un angļu valodā,
- uzrunāt un piesaistīt jauniešus un jaunāko paaudzi, lai panāktu viņu aktīvo līdzdalību, (Viņam īpaši interesē Sidrabene un bērnu vasaras nometne.)
- izmantot modernās tehnoloģijas saziņas līdzekļu veidus un iespējas un
- viņš ir gatavs vadīt mūsu draudzi uz cerīgu nākotni.

Māc. Dāgs Demandts novadīja virtuālu “Zoom” svētbrīdi Sv. Andreja draudzei 20. septembrī, dodot iespēju draudzes locekļiem ar viņu iepazīties un arī uzdot viņam jautājumus pēc tam. Balsošana, lai pieņemtu viņu par Sv. Andreja draudzes mācītāju notiks no 27. līdz 30. septembrim.



HARIJS, ARNOLDS UN ROBERTS



MĀC. DĀGS UN SIEVA EDIJA

## ZIŅAS NO SIDRABENES 2020

Sveicieni no Sidrabenes un Sidrabenes pārvaldes! 2020. gada 1. marta Sidrabenes gada sapulcē jaunajā pārvaldē ievēlētie četri locekļi no Sidrabenes vasarnīcu īpašniekiem ir: Mārtiņš Mežulis (priekšnieks), Ivars Jēgeris (vvice priekšnieks), Kristīna Soutar un Maureen Ķivlis. Draudzes padomes izraudzītie trīs locekļi ir: Rita Āpše (kasiere), Voldemārs Innus un Solveiga Kārklīņa. Kopā ar pārvaldnieku Andreju Grīnbergu esam pūlējušies rūpēties par Sidrabeni šovasar.

Šogad "Covid-19" sagādāja izaicinājumus un izmainīja ierasto kārtību. Kafējnicas saimnieka meklēšana bija jāatliek un tradicionālie sarīkojumi – sezonas atklāšana un slēgšana un Jāņi, kā arī pulcēšanās telpās bija jāatceļ.

Padomes locekļu starpā izmainījās daudzi e-pasti, mēģinot izsekot valdības likumiem un norādījumiem, lai uzturētu visiem veselību. Kad 17. jūnijā Halton apgabals sasniedza otro fāzi, no 19. jūnija Sidrabene tika atvērta nedēļas nogalēs draudzes locekļiem un latviešu sabiedrībai. Atsākās vārtu dežūres un turpinājās līdz 7. septembrim. Iepriekš pieteiktie īrnieki sāka atsaukt savas rezervācijas un gandrīz visi pasākumi un sarīkojumi izbeidzās. Varējām turpināt samaksāt Sidrabenes rēķinus, pateicoties iepriekšējos gados uzkrātām rezervēm.

Pateicoties tam, ka Burlingtonas rajons sasniedza trešo fāzi ("Ontario Covid-19 Guidance"), no jūlija sākuma tika atļauts rīkot dienas nometnes bērniem. Mūsu draudzei pavērās iespēja sarīkot bērniem dienas nometni trīs nedēļas nogalēs (24.- 26. jūl., 31. jūl. – 3. aug., 7. – 9. aug.), par ko priecājās un izmantoja vairākas ģimenes.

Arī "Kids4Kids" organizācija, kas pēdējos 20 gadus Sidrabenē bija rīkojusi bērniem parastās nedēļu nometnes, spēja pārkārtoties, lai sarīkotu dienas nometnes 5 dienas nedēļā no 6. jūlija līdz 6. septembrim, kopā 9 nedēļas, no kā Sidrabene ieguva \$18,000. Tā kā šī organizācija vienmēr labi sadarbojās ar pārvaldi un mūsu pārvaldnieku un bija iesnieguši rakstiski labi izstrādātu plānu saskaņā ar Covid-19 norādījumiem, ieskaitot pašiem veicot tīrīšanas prasības, viņiem deva atļauju nodarbības pārcelt no pļavas pie upes uz nometnes kalnu, lai ietaupītu viņiem papildus īres izdevumus (pārnesamām atejas būdiņām un lielai teltij lietus gadījumiem u.c.).

Bija jauki klausīties, kā bērni spēlējās seklaajā upītē, čalojot un priecājoties, izbaudot dabu un viens otra

draudzību. Šogad Sidrabeni izmantoja arī vairāk privātu teltotāju nekā iepriekšējos gados.

Redzēju šādu uzrakstu: "Baznīca ir kas mēs esam, nevis vieta, kur mēs ejam." Izrādās, ka mēs arī mainām vietu pēc vajadzības, kā šoreiz – uz Jāņu skatuves laukumu, kur ir vairāk vietas būt vienam no otra attālāk. Svētdien, 9. augustā pēc gaŗa pārtraukuma mums beidzot bija brīnišķīga iespēja sapulcēties brīvā dabā uz dievkalpojumu, divām draudzēm kopā – Sv. Andreja draudzei un Hamiltonas Kristus draudzei. Diena bija skaista un bija daudz svētību. Liels paldies māc. Ilzei Kuplēnai-Ewart, prāv. Dāvim Kaņepam un visiem palīgiem, kuri piestrādāja, lai šis notikums tik labi izdotos. Nedēļu vēlāk arī viena vietējā draudze sarīkoja savu dievkalpojumu šajā novietojumā.

Liels paldies Pēterim Eglītim un ģimenei, kas 22. augustā sarīkoja vienai reizei "Čau" kafējnicu, piedāvājot ēdienkarti, no kā izvēlēties un pasūtīt maltīti ar iepriekš pieteikšanos. Ievērojot sociālās distancēšanās noteikumus, viesi saņēma sagatavotās, iesaiņotās ēdiena porcijas un sēdēja attālināti ārā pie piknika galdiem. Vakars ar apm. 100 sagatavotiem pasūtītajiem ļoti labi izdevās. Pēc mielasta Zīle Liepiņa izrādīja 8 mm filmas par Sidrabenes sākuma gadiem, ko bija uzņēmis viņas vecaistēvs māc. A. Čops un kas atsauc atmiņā agrākos bērnu nometnes notikumus un draugus, kā arī darbiniekus, kuri palīdzēja izveidot Sidrabene par skaisto vietu, kur priecājamies šodien.

Tādēļ, ka mums ir skaista, piemērota vieta, kur iespējams sanākt brīvā dabā, ievērojot sociālās distancēšanās noteikumus, Toronto latviešu (TLBS) skola sestdien, 25. jūlijā Sidrabenē sarīkoja savu 8. klases izlaidumu. Arī Hamiltonas latviešu skola nosvinēja savu 51. izlaidumu Sidrabenē 12. septembrī un priecājamies, ka viņi paredz turpināt savas skolas nodarbības Sidrabenē sestdienās šoruden, kamēr laika apstākļi atļaus. Arī citas organizācijas, kā piem. Daugavas Vanagi izmanto Sidrabeni savām sanāksmēm un daži īrnieki atsākuši savus pasākumus un privātās viesības, kā kāzas. Cerams, ka kārtējos Sidrabenes dievkalpojumus mēneša pirmajā svētdienā varēs atsākt ar 4. oktobri.

Pavasārī turpinājās un tika pabeigti peldbaseina uzlabošanas darbi. Tas bija dārgs projekts, kam gandrīz pusi no vajadzīgās naudas noziedoja Sidrabenes bērnu nometne. Paldies visiem devīgajiem ziedotājiem. Pierakstoties (ja vajadzētu sazināties "Covid-19" gadījumā) un ievērojot sociālo distancēšanos,

peldbaseinu varēja izmantot nometņotāji un viesi visu vasaru līdz 20. septembrim.

Sidralkalna galvenās ēkas otrajā stāvā ierīkotas labierīcības, kas vieglāk pieejamas cilvēkiem ar fiziskām grūtībām. Liels paldies draudzes padomei un Agrim Robežniekam par šī projekta izkārtošanu. Tas tiks ļoti novērtēts. Ceram turpināt uzlabot telpas, lai tās būtu visiem vieglāk pieejamas un atbilstu jauno noteikumu prasībām.

Apspriežot jau ilgāku laiku pastāvošos drošības un robežu pārkāpšanas atgadījumus, kuŗu dēļ pēdējos gados dažreiz izsaukta policija, pārvalde izlēma veikt uzlabojumus. Pirmais projekts bija ar zinīga kaimiņa palīdzību ierīkot drošības kameru pie *Appleby* ceļa iebrauktuves vārtiem. Kamera darbojas 24 stundas, uzfilmējot un reģistrējot sejas, automašīnu numurus u.t.t. un izsūta trauksmes signālus.

Otrs projekts saistīts ar ceļa vārtu atslēgu izmaiņu. Saraksts ar personām, kam izdotas vārtu atslēgas (Sidrabenes vasarnīcu īpašniekiem un dažiem citiem draudzes locekļiem) ir novecojies un ir zaudēta kontrole, jo 25+ gados atslēgu lietotāji ir mainījušies vai vairs nebrauc uz Sidrabeni. Pie vārtu ķēdes ir uzlikta jauna piekaramā slēdzene un no 2020. gada 13. septembra atslēgšanai jālieto jaunas atslēgas. Sidrabenes tiesīgie vasarnīcu īpašnieki var iemaiņīt savu veco vārtu atslēgu un saņemt jauno, sazinoties ar pārvaldnieku Andreju Grīnbergu. Draudzes padome izlems, kam vēl nepieciešams piešķirt Sidrabenes vārtu atslēgu.

Pagājušajā gadā Mārtiņš Mežulis uzsāka “kāpņu projektu”, lai atjaunotu kāpnes uz kalna vasarnīcām, kas sākas lejā blakus I. Kivļa vasarnīcai un beidzas augšā pie N. Ozoliņa vasarnīcas. Ar dažiem palīgiem ir atjaunots 51 pakāpiens, kas ir apmēram pusceļš. Visi vajadzīgie koka materiāli, kas bija sagādāti, ir izlietoti un pašreiz vairāk nekur nav dabūjami (atkal “covid” dēļ). Ja kāds no jums redz kaut kur pārdošanā “pressure treated lumber”, lūdz paziņojiet Mārtiņam (martzinas@gmail.com). Mārtiņš starplaikā var atpūtināt savu muguru, jo pēdējā laikā ir viens pats

nopūlējies pie šī darba. Projekta izdevumi tika segti no ziedojumiem, kas arī ir izlietoti.

Ar ziedojumu no “Anderson Windows” firmas, kas noziedoja Mārtiņa Skujas laiku un darbu uz piecām nedēļām, Sidrabene tika pie salabotām sētām, salabotiem aizsargu sietiem, jumta labojumiem, Sidrabkalna ēkas balkona jaunām kāpnēm un margām u.c. Sadarbībā ar Andreju Grīnbergu un dažiem palīgiem ir arī atvietotas nometnes ambulances ēkas vecās kāpnes ar dzelzceļa sliežu gulšņiem, ko Andrejs bija dabūjis par brīvu.

Izmantojot Kristus Dārza laipno ziedojumu Sv. Andreja draudzes 70 gadu jubilejā, daži brīvprātīgie sidrabenieši ir uzposuši un izdaļojuši Sidrabenes brīvdabas baznīcu. Ir atjaunots krusts akmens sienā un apgaismojums pie akmens liesmas, ir salaboti un nokrāsoti soli un ir uzpostas puķu dobes. Arī citur Sidrabenes apkārtnē ir saposta pateicoties Mudītei Schuler, Lindai Lazdai, Andrim Paukšēnam, Dzintrai Eglītei, Skaidrītei Lejai un citiem.

Šogad sidrabenieši ir piedzīvojuši kā bēdīgas, tā priecīgas pārmaiņas. Aprīlī Sidrabeni pārsteidza elektrības izraisīts ugunsgrēks, kas nodedzināja vienu vasarnīcu un izdarīja bojājumus vēl diviem īpašumiem. Šinī negadījumā palīdzēja, ka nodegušā vasarnīca bija apdrošināta un cerams, ka to varēs uzbūvēt par jaunu. Šovasar sidrabenieši saņēma sēru vēsti, ka 14. jūnijā miris aktīvais sidrabenietis Andris Brammanis. Mums pietrūks viņa draudzība un līdzdalība Sidrabenē. Paldies viņa ģimenei un draugiem par piemiņas ziedojumiem Sidrabenei.

Sidrabeniešu saimei šogad piebiedrojās divi jauni vasarnīcu īpašnieki – Andris Daugavietis un Zīle Liepiņa.

Šis ir bijis vēl nepiedzīvots gads Sidrabenē. Jūtas it kā vasara nemaz nebūtu bijusi. Ceram, ka nākotnē varēsim izbaudīt visus labumus, ko Sidrabene mums piedāvā bez daudziem “Covid-19” ierobežojumiem.

Vēl viens uzraksts, ko es redzēju: “WWJD (What Would Jesus Do)? Wear A Mask!”

Vēlot Dieva svētību,  
**Maureen Kivlis**  
Sidrabenes pārvaldes locekle

#### **PAREDZĒTIE NOTIKUMI SIDRABENĒ:**

- **Sestdien, 3. oktobrī: Pakavu mešanas turnīrs**, Ivara Jansona vadībā, ja būs pietiekama interese. Ja vēlaties piedalīties, lūdzam pieteikties pie Ivara: [ivarjansons@msn.com](mailto:ivarjansons@msn.com)  
Tiks ievēroti “Covid-19” noteikumi. Tuvāka informācija sekos.

- **Sestdien, 7. novembrī**, pl 9:00 – 16:00: **RUDENS TALKA**. Ja varat nākt talkā, lūdzam reģistrēties iepriekš pie Andreja Grīnberga [camp\\_sidrabene@yahoo.ca](mailto:camp_sidrabene@yahoo.ca), lai var sadalīt darbus – zāģēšanu ar ķēdes zāģi, malkas skaldīšanu, lapu grābšanu/pūšanu, tīrīšanas un krāsošanas darbus u.t.t.

## SIDRABENES BĒRNU NOMETNE 2020

Šogad pirmoreiz kopš Sidrabenes iegādāšanās 1951. gadā nevarēja notikt bērnu vasaras nometne Covid-19 pandēmijas dēļ. Tomēr, pateicoties Ārijas Dombrovskas ierosmei un priekšdarbu veikšanai, varēja notikt “dienas” nometne trīs nedēļas nogalēs, ievērojot Covid-19 noteikumus. Pirmajā nogalē (24. – 26. jūl.) un trešajā nogalē (7. – 9. aug.) nometne sākās piektdienas vakarā ar balli un turpinājās visu dienu sestdien un atkal svētdien līdz pl. 16. Otrajā nogalē (31. jūl. – 2. aug.) sakarā ar gaŗo nedēļas nogali nometne tika pagarināta līdz pirmdienai pl. 16.

Bērniem katru dienu tika pārbaudīta veselība un atgādināts, lai viens otru respektētu un ieturētu distanci ar “helikopteri”. Astoņi vadītāji deviņpadsmit bērniem (6 – 15 gadu vecumā) uzbūra interesantu, aktīvu, prieka pilnu programmu, ievērojot noteiktos likumus.

Paldies visiem nometnes vadītājiem un darbiniekiem, kas gandrīz visi strādāja maizes darbu pa nedēļu un tad devās tūliņ uz Sidrabeni, lai sagādātu bērniem nogales nometni!

Šogad Sidrabenes nometnes vadībā darbojās: komandants: Vilnis Kalniņš; zēnu vadītāji: Dainis Kalniņš, Ēriks Kalniņš, Toms Maksiņš; meiteņu vadītājas: Džesika Lakats, Gwen McCrone; CIT (Counsellors-in-Training) vadītājs: Devin Dzelme; Medmāsiņa/Vadītāja/padomdevēja: Astrīda Kalniņš; Virtuves strādnieki: Šefpavārs David Pember, Palīdzē Shivan Kalniņš.

Liels paldies arī Sidrabenes nometnes komitejas loceklei Sandrai Kalniņai par atbalstu un palīdzību!

Atsauksmes par nometni: BURVĪGA! PRIEKU PILNA! NETICAMA!

Ja kāds vēlās tuvāku informāciju kā gāja nometnē, tad jāprasa Sidrabenes 2020. g. nometnes bērniem vai vecākiem!

Katrai nedēļas nogales nometnei vadītāji sacerēja dziesmu, aprakstot nometnes notikumus.

### Pirmajā nedēļā: Meld. Vēstule no Sorento

*Vakar saņēmu es pergamento,  
Ko rakstīja Premjēris Fords,  
Lai paliekam visi mūsu mājās  
Un kļūstam mēs galīgi „BORED”.*  
*Mazgā rokas, mazgā rokas,  
mazgā rokas,  
Ejam peldēt mūs' baseinā.  
Spēles un draugi un zaļi lauki  
Mūs' mīļajā Sidrabenē!*

*Bet nometne atvēra vārtus*

*Un bērni šeit priecīgi nāca,  
Pie draugiem, pie dabas, kur atmiņas labas  
Un vadītāji visu ko māk!  
Mazgā rokas....  
Tad rādīja medību putnus,  
Un mācījām Ūsiņam jāt,  
Rokdarbi, sprigulji, puķu vainag(i)'  
Pie druīda svētozola!  
Mazgā rokas...*

### Otrajā nedēļā: Meld. Ai, jēl manu vieglu prātu

*Ai, cik burvīga vasara – Sidrabenes nometnē.  
Draudzējamies attalumā – Vienmēr  
helikopteris.  
Jaunais šefpavārs atbrauca – Tūlīt klopsis  
uzcepa.  
Bumbu metam ar izplētni – Apakšā-i nesēdam.*

*Plunčājāmieš un peldējāmieš – Karstais laiks mūs  
netraucēj’.  
Ļaunais burvis parādījās – Katris zizli krāsojām.  
Pūķi, princeses un burvji – Zobentiņu atradam.*

### Trešajā nedēļā, atvadoties no šī gada nometnes: Meld. Es izjāju prūšu zemi

*Mēs atbraucām, uz nometni, Dziedādami, spēlēdami.  
Ne mums Gucci, ne mums Nike, Ballējam un neguļam.  
Izmeklējam katru krūmu, Pētniecības gājienā.*



*Lidojam mēs ar raķetēm, Daži augstāk, daži zemāk.  
CIT-i gāja mežā staigāt, Tikai četrus zaudējām.  
Ēdiens atkal ļoti "gourmet", "Dave and Shivan, won't you stay?"  
Vasariņa gandrīz cauri, Vadītāji pūlējās.  
Pulējāmieš dienu, nakti, Ražot foršas atmiņas.  
Redzēsimies nākamvasar', Mūsu skaistā Sidrabenē!*



**SID 2020 VADĪTĀJI UN DARBINIEKI.** Apakšā no kr. Shivan Kalniņš, Gwen McCrone, Astrīda Kalniņš, Džesika Lakats. Augšā no kr. Dainis Kalniņš, David Pember, Devin Dzelme, Vilnis Kalniņš, Toms Maksiņš, Ēriks Kalniņš.



Meitenes ūdens gājienā.



## VIDEO IERAKSTA SVĒTBRIŽI

Paldies māc. Ilzei, Dāvidam, padomei, Sarmai Gaidei, un visiem citiem, kas ir palīdzējuši izveidot virtuālos svētbrižus, kurus saņemam katru nedēļu. Tas ir bijis ļoti labs un iedarbīgs veids kā veicināt mūsu garīgo dzīvi, kamēr "COVID-19" atņem iespēju sanākt kopā dievnamā. Es pats zinu, ka mana māte katru nedēļu ļoti gaida to brīdi, kad paziņoju, ka esam saņēmuši e-ziņas ar video ieraksta saiti. Viņa par to priecājas un tas daudz ko dod, lai aizpildītu robu. Ir ērti, ka ierakstu var noskatīties jebkurā laikā, kur un kad vēlas, ikdienas apgērbā ar tasi kafijas vai tējas rokā... un vēl aizvien saņemt Dieva vārdu un domu graudus pārdomām. Jāpiebilst, ka pārtraide ir abās valodās, kas dod iespēju visiem sekot līdz.

Dārgie draugi, es jūs aicinu baudīt video ieraksta svētbrižus. Ja zināt kādu, kam nav pieeja internetam, kā piemēram mūsu vecākai paaudzei, tad padomājiet par iespēju dalīties ar ierakstu, izmantojot "iPad" vai "laptop" datoru. Nodrošiniet, ka Sarmai ir jūsu e-pasta adrese draudzes datubāzē, lai viņa var jūs pievienot ik nedēļas e-ziņu saņēmēju sarakstā. **Piebilde: e-ziņām var pierakstīties visi, ne tikai Sv. Andreja draudzes locekļi.**

Izmēģiniet, nav ko zaudēt, un, pārsvarā, mums visiem ir vairāk laika šinīs dienās. Tas ir vēl viens veids kā svētdienas var atkal justies mazliet vairāk īpašas.

Ar Dieva palīgu,  
*Imants Ķivlis*

### "MŪŽU DZĪVO, MŪŽU MĀCIES!"

Vadoties pēc Raiņa teiciena, aicinu jūs ikkatru piedalīties Bībeles stundās, kas atsāksies septembra sākumā attālināti ar interneta palīdzību. Šoreiz tēma būs: "Pāvila vēstule romiešiem: Ticības pamatlicējs". Centīsimies iepazīties tuvāk ar apustuļa Pāvila dziļnozīmīgām mācībām un tajās iejūtoties, sākt nojaust to dzīves bagātinošo saturu.

**BĪBELES STUNDAS** notiks trešdienas rītos, pl. 11:00, **sākot ar 9. septembri.**

Laipni lūdzu pieteikties draudzes birojā, lai uzzinātu pieslēgšanās kodu. Sirsnīgi pateicos par kopību, ko izjutu ar tiem, kas piedalījās pirmajās neklātienas Bībeles stundās, un ceru jūs atkal satikt!

Ja vien iespējams, silti aicinu iegādāties un sākt iedziļināties grāmatā:

"*Life with God: Reading the Bible for Spiritual Transformation*" autors Richard J. Foster. Šajā brīnišķīgajā grāmatā iepazīstamies ar veidiem, kā ieaut Bībeles dziļākā nozīmē, to lasot ar sirdi, ar prātu, kopā ar citiem, lai pārtopam Dieva dzīvā Vārda spēkā.

*Mācītāja Ilze*

## COUNCIL CHAIR'S REPORT

Although autumn is already here, I want to also reflect on summer happenings.

Māc. Ilze obviously did not retire as planned on June 28<sup>th</sup> of this year. She graciously accepted Council's request for her to continue at St. Andrew's until the end of this year, at 3/4 of full-time. Therefore, she is unavailable the third week of every month. Please contact our Church administrator Sarma Gaide for information as necessary.

We have worked diligently within the government COVID-19 guidelines. Sunday reflections continue to be available online, thanks to Māc. Ilze, Dāvids Šmits and team, and our administrator, Sarma Gaide.

On August 19<sup>th</sup>, St. Andrew's and Hamilton's Christ congregation enjoyed a combined outdoor in-person service at Sidrabene, which was a huge success! A huge measure of gratitude goes to: Agris Robežnieks, Mārtiņš Mežulis, Andrejs Grīnbergs, Imants and Maureen Ķivlis, Ivars Jēgeris, Biruta Kwapisinski, Dean Dāvis Kaņeps, Māc. Ilze and greeters from both congregations.

Sidrabene did not open as usual this Spring. The gates were shut to all but leaseholders until we reached Stage 2 COVID-19 Ontario guidelines. At that time, the gates were open during normal hours, weekend gate duty resumed and the newly repaired swimming pool was open for use.

Thanks to Ārija Dombrovskis and the Camp Ministry's tenacity, Sidrabene's Children's Camp took place in a new day-camp format on three weekends. It was the only Latvian Children's camp which opened this summer; the campers and staff absolutely loved it. Thanks to all who made this important aspect of Sidrabene's history happen.

Thanks to the work of the Call committee, we have met this year's most important challenge with success. Council endorsed the recommendation of the Call Committee to accept their vetted candidate for our new pastor. In early September, after he shared with the Council and Congregation in Minneapolis–St. Paul of his intention to move back to Canada, it was with great pleasure that St. Andrew's Council was able to introduce **Rev. Dag Demandt** as our candidate.

Since in-person visits to Canada for Rev. Dag Demandt are not practical, a virtual Worship service took place on **Sunday, September 20, 2020 at 3pm**, with a question and answer opportunity thereafter. For those who missed this opportunity, a private YouTube address is available by request from the church office to congregation members who wish to view the service until September 30<sup>th</sup>, when this site will be permanently removed.

Voting to accept Rev. Dag Demandt as our new Pastor will take place from **September 27 – 30** in accordance with our Constitution. A motion will be made by Council on or before September 27, 2020 to vote for or decline the resolution to accept St. Andrew's proposed candidate. An online voting system will be available to members in good standing, with e-mail access. Those without e-mail have been sent ballots by regular mail, which need to be returned to the church office by Sept. 30.

Thanks to our volunteers and congregation for your contributions, to make our Church vibrant! It's exciting to find new avenues to provide spiritual guidance. Please continue to contribute your time and funds to help our beloved Church continue in its message, to serve our membership and the community at large.

Ar Dieva palīgu,

**Indra Mertens**, Council Chair

---

### ST. ANDREW'S PASTORAL CANDIDATE IS REV. DAG DEMANDT

Rev. Dag Demandt was born September 15, 1976, in New York but grew up in a Latvian family in Montreal, QC, and is a Canadian citizen. He is married to Edija (10 years) and has three sons: Roberts (5), Harijs (3) and Arnolds (5 mo).

- He received his BA/Theology from Concordia University (2008) and his Master of Divinity from Waterloo Lutheran Seminary, Wilfrid Laurier University (2014).
- He was ordained as a deacon on April 23, 2008 and as a pastor on March 3, 2013.
- He served the Trinity Latvian Evangelical Lutheran Church, Montreal, QC as deacon (2004-2012).
- From 12/24/2012 to the present he has served as pastor of the Latvian Evangelical Lutheran Church of Minneapolis–St. Paul, MN.
- Since 2008 he has been LELCA's youth branch leader in North America. He has led Confirmation retreats for Latvian youth and organized and led youth mission projects in Latvia.

Rev. Dag Demandt meets all the Pastor qualifications and attributes St. Andrew's was looking for and has certification and the experience to be accepted by LELCA and ELCIC.

He has a clear understanding of our congregation's challenges and has the skill set to:

- Plan and conduct worship services in Latvian and English
- Creatively relate to youth and young adults to teach the faith and inspire commitment (He is very interested in Sidrabene and the summer camp for children and youth.)
- He is technologically skilled and understands the importance of communication on various platforms.
- He is prepared to lead our congregation into hope and new life.

Rev. Dag Demandt performed a virtual "Zoom" Worship service for St. Andrew's congregation on September 20<sup>th</sup>, giving congregation members the opportunity to get acquainted with him and participate in a Q&A session. Voting to accept him as the new Pastor for St. Andrew's will take place September 27 to 30.

## SIDRABENE UPDATE SEPTEMBER 2020

Greetings from Sidrabene and it's Management Committee. On March 1, 2020 Sidrabene's cottagers held their AGM at Sidrabene. New committee members were voted in with four Sidrabene representatives and three church representatives. Mārtiņš Mežulis was elected as Chairperson with Ivars Jēgeris as Vice Chair, and Kristīna Soutar and Maureen Kivlis who round out Sid's group. Church council elected Rita Āpše (treasurer), Voldemārs Innus, and Solveiga Kārklīņš. Together with Andrejs Grīnbergs (Property Manager) we have worked tirelessly to keep Sidrabene running this season.

There have been many challenges this year as Covid-19 came along and changed everything we were used to doing. The hunt to find someone to run the Kafe this season came to an abrupt halt. Unfortunately we also couldn't have our traditional Season Opening or Closing events, "Jāņi" or any public indoor gatherings.

The management committee exchanged many e-mails in our efforts to follow Government guidelines and regulations as well as keep everyone healthy. On June 17<sup>th</sup> Halton region moved into Phase 2 and Sidrabene could be opened on Friday, June 19<sup>th</sup> to the congregation and the greater Latvian community on the weekends. Gate duty resumed and was continued until Sept. 7.

We enjoyed a beautiful fireworks display on Canada Day and friendship rocks to search out or make. In the meantime, the cancellations for rentals began to roll in. Almost all programs, bookings, etc. stopped. We managed to keep the lights on and the bills paid mostly thanks to reserves put aside in previous years.

Thankfully the Burlington area moved on to Phase 3 (Ontario Covid-19 Guidance) and Day camps for children were permitted by early July. That led to our congregation's Children's Day camps for 3 consecutive weekends (Jul 24-26, Jul 31-Aug 3, and Aug 7-9) which were enjoyed by several families.

Also, the Kids4Kids organization, which for the past 20 years ran regular overnight camps in Sidrabene was able to re-organize to run day camps during weekdays starting July 6 and ending Sep 6 for a total of 9 weeks bringing in \$18,000 for Sidrabene. Since this organization has always been respectful and cooperative with our committee and our Property Manager, and they supplied a well organized written plan in line with Covid-19 guidelines, including cleaning the facilities, the location of their day camp activities

were moved from the area across the river to the camp hill for this year to reduce their costs (renting portable toilets and a huge tent in case of rain, etc.).

It was wonderful to hear children playing in the shallow river, their laughter and excitement, enjoying nature and each other. There have also been more private overnight campers this year than in previous years.

"Church is who we are, not where we go." I saw this on a sign. Well, turns out we move it around as need be, so we did, to the stage area with more space for social distancing. On Sunday August 9<sup>th</sup>, after a long hiatus, we were finally able to gather in person, outdoors for a church service. It was an absolutely wonderful gathering of two congregations, St. Andrew's Ev. Lutheran of Toronto and Hamilton Christ Ev. Lutheran. The day was fantastic and the blessings were many. Enormous thanks to both Māc. Ilze Kuplēns-Ewart, Dean Dāvis Kaņeps and many others who helped make the day a great success. The following week a local congregation also held their service at this location.

Many thanks to Pēteris Eglītis who with the help of his family held a "Čau pop up" event on August 22<sup>nd</sup> at the Kafe with social distancing and pre-ordered take out only. The evening with about 100 preordered favorite meals was a big success. After the meal Zīle Liepiņš showed her grandfather's, Rev. Ādolfs Čops' 8mm films from the early days at Sidrabene, recalling to memory children's camp activities and friends and the many volunteers who worked hard to create Sidrabene into the beautiful site that we enjoy today.

We have a wonderful space that allows for outdoor social distancing and so on Saturday July 25, the Toronto Latvian Saturday School (TLBSS) had their grade 8 graduation at Sidrabene. Also, Hamilton's Latvian school celebrated their 51<sup>st</sup> graduation ceremony at Sidrabene on September 12<sup>th</sup>, and we are glad that they are planning to continue with their school activities at Sidrabene on Saturdays for this autumn, while weather permits. The Latvian Relief Society (DV) have scheduled their activities and meeting at Sidrabene and some other rentals are also beginning to pick up again – line dancing, exercise boot camp, weddings etc. We hope that St. Andrew's Worship services at Sidrabene on the first Sunday of each month will be able to resume on October 4<sup>th</sup> as scheduled.

In the spring work continued and was finished on the swimming pool. It was an expensive project and the

Latvian Children's Camp donated almost half the money required. Thank you to all for the generous donations. With sign ins (for Covid-19 tracing if ever required) and social distancing the pool was enjoyed by campers and visitors over this beautiful hot summer until Sept. 20.

Sidrabene's main building now has a handicap washroom upstairs, just past the other washrooms. Many thanks to St. Andrew's Council and Agris Robežnieks for leading the project. It will be greatly appreciated. To be more accessible and in compliance with new regulations we hope to continue this important work to benefit all.

After reviewing long-standing security and trespassing issues for which we sometimes had to call police over several years, the Management committee decided to improve our set-up. The first project saw the installation of a security camera at the Appleby Line gate, with help from an experienced neighbour. This camera gives 24-hour coverage recording faces, license plates, etc. and sends alarm signals.

The second project addresses replacing the gate lock and all gate keys. Although there is a register showing who has been issued keys (cottagers, other congregation members) over the past 25+ years, some of the key holders no longer come to Sidrabene and thus control has been lost. The new lock and keys took effect from September 13, 2020. Currently cottagers in good standing can exchange their old key for the new one by contacting our property manager Andrejs Grīnbergs. The church council will be reviewing and deciding on possible wider distribution of new keys.

Last year Mārtiņš Mežulis spearheaded the "stairs project" to replace the old stairs leading up to the cottages on the hill. With some helpers he has done 51 steps and estimates to be about halfway there. All the wood on hand has been used up and there is a shortage of pressure treated lumber across the country (again blame covid) – if you notice some on sale, please advise Mārtiņš (martinas@gmail.com). I'm sure Mart's back could probably use the rest as he's been

working alone lately. This project has also relied on generous donations, of which we've now run out.

Through a generous donation from Anderson Windows, who donated Mārtiņš Skuja's time and labour for approximately 5 weeks, Sidrabene was the beneficiary with fixed fences, screen repairs, roof repairs, new stairs and railings on the front deck of the big hall, etc. Working with Andrejs Grīnbergs and some volunteers they also replaced the old stairs to the Camp ambulance building with some railways ties that Andrejs was lucky enough to come across for free.

The outdoor church has been getting some beautification through a kind donation in honour of St. Andrew's 70<sup>th</sup> anniversary from Kristus Dārzs and some volunteer work from the Sid community. The 3D cross on the stone wall has been redone, lights replaced up at the flame, benches repaired and painted, flower beds tended and mulched. Other areas around Sidrabene are also looking very well kept, thanks to Mudīte Schuler, Linda Lazda, Andris Paukšēns, Dzintra Eglītis, Skaidrīte Leja and others.

This year Sidrabene's community has experienced its share of both sad and happy events.

In April we were shocked to have an electrical fire destroy one cottage and damage two more properties. Thankfully the cottager had insurance to help with this crisis and hopefully can rebuild.

Very sadly, Sidrabene lost one of their best on June 14, 2020. Andris (Kirk) Brammanis will be greatly missed. His family and friends kindly made memorial donations to Sidrabene.

Sidrabene welcomed two new cottagers this summer, namely Andris Daugavietis and Zīle Liepiņš.

This has been an unprecedented season at Sidrabene. It almost feels like the summer that never was. We look forward to a future of having everyone enjoy the many blessings that Sidrabene has to offer without the many restrictions of Covid-19!

Another great sign I saw: "WWJD (What Would Jesus Do)? Wear A Mask!"

Stay safe and God Bless,  
*Maureen Kivlis, Sidrabene Management Committee*

#### UPCOMING SIDRABENE EVENTS:

- Saturday, October 3 : **Horseshoe tourney** organized by Ivars Jansons if we get enough interest. Please respond to Ivars directly at [ivarjansons@msn.com](mailto:ivarjansons@msn.com) if you are interested. This will be a COVID-19 compliant event with details to follow.
- Saturday, November 7, 9 am to 4 pm: **Fall Work Bee (Talka)**. If you can help on this day please pre-register with Andrejs Grīnbergs at [camp\\_sidrabene@yahoo.ca](mailto:camp_sidrabene@yahoo.ca) so that the work can be organized; i.e chain saw operation, log-splitting, leaf raking/blowing, general clean up, painting etc.



## SID CAMP 2020

This year due to Covid-19 the children's camp at Sidrabene was cancelled for the first time since 1951. Thanks to Ārija Dombrovskis' initiative and enthusiasm in organizing and doing the preliminary work, we could offer a day camp on three weekends: July 24 – 26, July 31 – Aug. 2, and Aug. 7 – 9, implementing the Covid-19 regulations. Each weekend camp started with a social/dance on Friday evening and continued all day Saturday and Sunday until 4pm. On the long weekend camp was extended until Monday 4 pm.

Each day the children's health was assessed for virus symptoms and they were reminded to respect each other and observe social distancing with the "helicopter". Eight camp counsellors organized an interesting and active outdoor program for 19 campers, aged 6 – 15 who described the camp as AWESOME! EXCITING! GREAT FUN!

Thank-you to all the counsellors and staff who devoted their weekends to make the camp days a success. The camp leader was Vilnis Kalniņš; counsellors for the boys: Dainis Kalniņš, Ēriks Kalniņš, Toms Makšiņš and for the girls: Džesika Lakats, Gwen McCrone; CIT (Counsellors-in-Training) leader: Devin Dzelme; nurse/counsellor/consultant: Astrīda Kalniņš; kitchen staff: cheff David Pember, assistant Shivan Kalniņš. Thank-you also to Sandra Kalniņš, Camp Sidrabene committee member, for her support and assistance.

---

## VIRTUAL CHURCH SERVICES AND REFLECTIONS

Thank you to Māc. Ilze, Dāvids Šmits, Padome, Sarma Gaide and anyone else who helps with putting together the virtual packages that are sent out every week. Such an effective way to help us carry on our spiritual life while COVID-19 takes away our ability to meet in person at church. I know that my mother, every week, eagerly waits for me to tell her the service or reflection e-mail has arrived. She enjoys it and I just know that though it cannot replace being in church physically, it still does fill a large part of the void. Now the best thing is that you can watch this at your leisure, when and where you want, dressed how you please, and sipping on your favorite coffee, tea or..., and still take in the Word of God and be left with thoughts to ponder and reflect. I must note that the material is in both Latvian and English making it easy for all to follow along.

My dear friends I invite you to take a look at the virtual services. Try it, nothing to lose and we all do have a bit more time these days. One more thing – it makes Sunday a bit special again. If you know someone who does not have access, perhaps through the use of an iPad or laptop the broadcast can be shared. Make sure that Sarma has your e-mail address in her congregation data base so she can include you on her blast.

Ar Dieva palīgu,

*Imants Kivlis*

## BIBLE STUDY / LIFE ENRICHMENT

Following our lively exploration of the theme of love in the Old Testament, and discovering the wonders of the Book of Tobit, we will be shifting gear in the Fall and engaging with the ideas of Christine Valters Painter (yes, she is Latvian) in her book "The Soul's Slow Ripening: 12 Celtic Practices for Seeking the Sacred".

You will need a copy of the book in order to take part in the sessions.

We will meet online again, this time on Wednesday evenings at 7pm beginning September 9.

Please register with the office to get the GoToMeeting code.

I look forward to meeting up with you for more lively discussion!

*Mācītāja Ilze*

## KALENDĀRS OKT-DEC 2020 / CALENDAR OCT-DEC 2020

### OKTOBRIS

#### 4. oktobrī– Pļaujas svētki

11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

**SIDRABENĒ:** 11:00 DIEVKALPOJUMS ABĀS VALODĀS / WORSHIP in BOTH LANGUAGES “Giving Thanks”

**11. oktobrī** – 11:00 DIEVKALPOJUMS PATEICĪBAS SVĒTKOS ar Kristībām (*Laila Anna Langīns*) (Sv. Andreja)

**18. oktobrī** – 11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

“YouTube” Svētbrīdis par tēmu: “Mūsu dienīšķo maizi dod mums šodien”. Turpinājums no “Mūsu Tēvs debesīs”

#### 25. oktobrī – Reformācijas svētki

11:00 DIEVKALPOJUMS ABĀS VALODĀS / WORSHIP in BOTH LANGUAGES with Holy Baptism (*Peter Adam Markovic*)

### NOVEMBRIS

**1. novembrī** – 11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

**SIDRABENĒ:** 11:00 DIEVKALPOJUMS ABĀS VALODĀS / WORSHIP in BOTH LANGUAGES

**7. novembrī** – **SIDRABENĒ: Rudens talka** 9:00 – 16:00

**8. novembrī** – 11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Andreja)

#### 15. novembrī – Valsts svētki

11:00 KOPĪGS DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

“YouTube” Svētbrīdis par tēmu: “Un piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem”  
Turpinājums no “Mūsu Tēvs debesīs”

#### 22. novembrī – Mirušo piemiņas diena

11:00 KOPĪGS DIEVKALPOJUMS (Sv. Andreja)

#### 29. novembrī – 1. Advents

11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

“YouTube” Svētbrīdis par tēmu: “Un neieved mūs kārdināšanā, bet atpestī mūs no ļauna”  
Turpinājums no “Mūsu Tēvs debesīs”

### DECEMBRIS

#### 6. decembrī – 2. Advents

11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

**SIDRABENĒ:** 11:00 DIEVKALPOJUMS ABĀS VALODĀS / ADVENT (St. Nicholas) WORSHIP in BOTH LANGUAGES

**13. decembrī** – **3. Advents** – 11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Andreja)

#### 20. decembrī – 4. Advents

11:00 DIEVKALPOJUMS (Sv. Jāņa)

“YouTube” Svētbrīdis “Jo Tev pieder valstība, spēks un gods, mūžīgi mūžos. Āmen.”  
Turpinājums no “Mūsu Tēvs debesīs”

KALENDĀRS VĒL TIKS PAPILDINĀTS UN VAR MAINĪTIES

THERE MAY BE CHANGES TO THE CALENDAR - CHRISTMAS INFO. WILL BE ANNOUNCED LATER ON

## REFLECTION – COMMUNION IN AMBER

On the evening of Saturday, March 14th I sat down to prepare a guest sermon I was to deliver the next day at St. Peter's Church in Kitchener. Writing a sermon this late is unusual for me but I thought it wise to wait, given the rapidly shifting situation of the novel corona virus. Around 8:00 pm I received a call from Pastor Mark Ehlebracht informing me that the service would be cancelled with online worship starting the following week. Nothing has been the same since then. You, of course, have your own memories of that week.

Churches were asked to do the seemingly impossible: gather without gathering. This has taken place across the synod, nation and globe in a variety of formats – live-streamed, recorded, or the sharing of written materials – involving a diversity of content. Some congregations have used Service of the Word, while some have had virtual communion, but all have had to be exceedingly inventive as we gather for worship. People, however, pine to worship face to face in their buildings. This moment is upon us.

We may imagine that our experience of worship in the Amber Stage will be more real than our present virtual worship. But worship upon return will be drastically different from what it was pre-Covid. Some will find the experience of communion in one kind (bread alone) to be disorienting. Many of us will have had that disorienting experience in sharing communion virtually, asking ourselves: is this really communion? In responding to that question, it is important to revisit what Lutherans believe about communion.

First, Communion is a gift and the content of that gift is the presence of Jesus who unites the divine self with us in a tangible, fulsome, and empowering way. However, Lutherans do not understand communion to be necessary for salvation. God in Christ also meets us in the sermon, in baptism, and in the mutual care we offer one another. Communion is, however, empowering, and might be likened to a hug from God, for which many of us ache. Further, communion is a coming together of a community. When I draw near to God, and you draw near to God, we draw near to one another. Many of us have sorely missed this aspect of communion and look forward to that intimacy of face to face worship.

Communion, in sum, is God's "Yes!" to us. It has been described as a visible word. The gospel word of unconditional love in the sermon is now seen and smelt, tasted and felt in the meal. But we might ask, is this "Yes!" compromised when we only taste one element? When our gathering is distanced? When the hug feels more like a handshake? Will this really be communion?

In answering this question, it is important to look at our past experiences of communion with an honest gaze and ask: Has communion always felt like a gift? Have we always found joy in our sibling at the table? Have we always walked away from the communion rail feeling that we have heard God's "Yes!"? Of course, the answer to these questions is "no." Communion is about relationship and relationships are messy, fractured, and uneven. This is the nature of life. Our experiences at the altar upon return to churches will be broken, as have been our experiences of virtual worship, as has been our experiences of pre-Covid 19 communion. What makes communion fulsome is not our experience of communion, but God's promise that this meal is "for you." God promises the divine presence in Jesus and with him the presence of our siblings in Christ – those alive and those beyond life in eternal life. This promise is the power of the "Yes!" And Luther was insistent that God's gospel work regularly is done in fractured and broken experiences. This is the surprise of the gospel. What might this mean for a return to Amber Stage worship?

We need to be prepared to be surprised. Things will be different, but difference is not bad. God has written difference into the architecture of creation. Of course, we will lament what we miss but we will also need to dream, imagining how we can make the most of new realities. Such dreaming is only possible when we allow ourselves to fail, knowing that as we explore this strange new world with our hearts open to God and one another, such failure will not be fateful, but rather, faithful to God's "Yes!"

**REV. DR. MICHAEL PRYSE, BISHOP**

Eastern Synod of the Evangelical Lutheran Church in Canada

## MANAGING ANXIETY

There is no doubt that having to live through the implications of the COVID-19 pandemic has had wide-reaching consequences for all of us, in different ways. In addition to not being able to meet others, get our grocery shopping, travel, even send our children to school, and, yes, attend a wedding, a funeral or a service, many of us have experienced an impact on our mental health. Anxiety is one of the key markers of this time. All of us feel it to a greater or lesser extent at some moment at least.

The following is an article from the June edition of *Canada Lutheran* by the Rev Lynn Granke, now retired, formerly the manager of spiritual care at Victoria General Hospital, Winnipeg. Rev. Granke has kindly given her permission for the article to be reproduced for us to share. We hope this will provide you with some helpful insights on dealing with your sense of anxiety at this time.

Anxiety is a natural response to stress and perceived danger. It triggers our fight, flight and freeze response. The presence of COVID-19 in our communities provokes anxiety for many.

Will I get the virus? Who will care for me? How will I pay my bills if I'm on EI?

Social distancing and isolation can lead to feelings of loneliness and helplessness. Our imaginations fueled by fear and anxiety move us towards thinking of worst-case scenarios. Social distancing and isolation have altered the usual daily rhythms we are accustomed to.

We struggle to figure out what our new normal is when "normal" appears to be a moving target. We are on a steep learning curve.

TO LESSEN THE IMPACT OF ANXIETY:

- **Identify what you can control and what you cannot. Often, we worry about things that are beyond our control such as the length of time of this pandemic. Focus on what is controllable such as how I live while social distancing is the norm.**
- **Establishing a daily routine helps create a sense of normalcy.**
- **Drink water and eat healthy. Social distancing isn't one long weekend where we can indulge ourselves on Netflix and junk food. Our bodies need good fuel to remain healthy.**
- **Limit the use of substances to give our bodies the opportunity to manage anxiety more capably.**
- **Exercise. If possible, go for a walk outdoors. If you're confined to the house but well enough, walk a circuit or climb stairs. Yoga and fitness programs abound on the internet.**
- **Learn about the virus from reliable sources. When media watching heightens anxiety, stop watching or reading. Give yourself a time out rather than watching nonstop.**
- **Plan fun! Connect with friends by phone or FaceTime, watch a movie, play a game.**
- **Thoughts are not facts. Is this thought true or is it fear talking?**
- **Use distraction to focus your thoughts elsewhere.**
- **Remind yourself that you're doing the best you can, as are others, in an unprecedented time.**
- **Remember you are resilient. You have lived through other challenges. How did you get through that event? Which of those strategies help now? You will get through this.**
- **Pray, read scripture, sing! Our faith in God who does not abandon us in anxious times can sustain us.**

Excellent resources are available online: [www.camh.ca](http://www.camh.ca)

**Rev. Lynn Granke**

*This article first appeared in the June 2020 issue of Canada Lutheran. Reprinted with permission.*



## MĀCĪTĀJAS ILZES PĀRDOMAS

Jēzus saka: "Kuram jūsu starpā ir draugs, ja viņš pie tā noietu nakts vidū un tam teiktu: mīļais, aizdod man trīs maizes, jo mans draugs no ceļa pie manis ir iegriezies, bet man nekā nav, ko viņam celt priekšā – un tas no iekšpuses atbildētu un sacītu: neapgrūtinī mani; durvis ir jau aizslēgtas, un mani bērni ir jau pie manis gultā; es nevaru celties un tev dot. Es jums saku: ja arī viņš neceltos un nedotu, tāpēc ka tas ir viņa draugs, tad viņa neatlaidības dēļ tas celsies un dos viņam, cik tam vajag. Tā arī Es jums saku: lūdziet, tad jums taps dots, meklējiet, tad jūs atradīsiet, klauvējiet, tad jums taps atvērts. Jo ikkatrs, kas lūdz, dabū, kas meklē, atrod, un, kas klauvē, tam atvērs." Lūkas ev. 11:5-10

Augusta mēnesī svētbrīžos esam iedziļinājušies Jēzus lūgšanas "Mūsu Tēvs debesīs" vārdu nozīmē. Kaut arī visiem tie būs sen jau iegravēti smadzenēs un sirdī, šī lūgšana ir tik svarīga, ka tā mūs atkārtoti aicina tajā atgriezties, lai uzzinātu, ko tā tagad māca.

### **Bet kāpēc vispār lūgt Dievu?**

Diendienā Dievs mūs uzrunā neskaitāmos veidos – visvisādos notikumos un arī pasaulē ap mums – citos cilvēkos un dzīvā radībā. "Paskaties! Sajūti! Redzi! Es te esmu! Es tevi mīlu, tu esi man tik dārgs, ka esmu ar tevi vienmēr un visur!" Lūdzot Dievu, apzināti atbildam šiem aicinājumiem tuvoties viņam.

Lūgšana ir sakaru veidošana ar Dievu un to nostiprināšana. Lūdzot Dievu, viss cits tiek nolikts pie malas, lai pievērstos vienīgi viņam. Ne pagātne, ne nākotne, bet tagadne – vienīgi šis brīdis ir svarīgs, kad meklējam Dievu savā lūgšanā. Dievs no tevis vienīgi vēlas, lai tu būtu kopā ar viņu un atpūstos, baudot viņa klātieni.

Šāda pieeja var likties sveša. Ja domā, ka ir jābūt īpašiem vārdiem, lai lūgtu Dievu, kādam sevišķi "svētam" vārdu krājumam, tā nav. Lūgšanā Dievs no mums prasa vienīgi atklātību un uzticību, ne jau daļu valodu. Kad tie jūtas nedroši pateikt kādu lūgšanu, saviem iesvētāmajiem jauniešiem mācu, ka lūgt Dievu ir tā kā apsēsties blakus tuvam draugam un sarunāties. Mūs vieno savstarpēja uzticība, citādi ar to draugu nerunātu. Apzināties, ka draugs uzklausīs un dos padomus, kā tev būtu vislabāk, kaut arī ne vienmēr tā, kā tu vēlētos. Kamēr izkratām sirdi, meklējam padomu, vai pateicamies un priecājamies par kādu pacilājošu brīdi, cilvēku vai piedzīvojumu – draugs rūpīgi klausās. Tā arī Dievs – rūpīgi klausās, un atsaucas, kā Jēzus apraksta šajos augšminētajos vārdos, ar ko noslēdzas "Mūsu Tēvs debesīs" Lūkas evaņģelijā.

### **Lūgšanā aug mūsu dzīvās attiecības ar Dievu.**

Tas, ka ikdienā pavadām laiku lūgšanā, arī atgādina – darboties un rosīties ir labi, bet tas ir jālīdzsvaro ar laiku, ko pavadām Jēzus klātbūtnē. Varbūt neesi pieradis atrast vietu pie Jēzus, – pamēģini! Viņš mums rāda dzīvi no cita redzes viedokļa un iepazīstina ar Dievu kā Tēvu, un tā arī tuvina mūs sev. To uzzinām, lasot Lūkas evaņģelijā pantos, kas atrodami tieši pirms šī izvilkuma. Tajos Marta sūdzas Jēzum par savu māsu Mariju, ka tā nekā nedara, tikai sēž pie Jēzus kājām un klausās viņā, kamēr Marta ir noskrējusies kalpojot. Jēzus atbild: "Marta, Marta, tu par daudz ko esi norūpējusies un satraukusies, bet ir tikai viena lieta nepieciešama. Marija sev izvēlējusies labāko daļu, tā viņai netiks atņemta." (Lk 10:41,42). Jēzus mudina nenovērtēt savu dzīvi tikai pēc tā, ko esam paveikuši, vai spējam darīt.

Tā, aicinājums ir pavadīt laiku ar Jēzu, klausoties, un lūdzot, kā viņš ir mācījis darīt! Lūkas evaņģelija vārdi turpina šo domu:

*"Kādā vietā Jēzus lūdza Dievu, un, kad viņš bija beidzis, viens no viņa mācekļiem sacīja: "Kungs, māci mūs Dievu lūgt, tāpat kā Jānis savus mācekļus mācīja." Un viņš tiem sacīja: "Kad jūs lūdzat, sakiet: Tēvs, svētīts lai top tavs vārds, lai nāk tava Valstība, mūsu dienišķo maizi dod mums ik dienas un piedod mums mūsu grēkus, jo arī mēs piedodam ikvienam savam parādniekam. Un neieved mūs kārdināšanā." (Lk. 11:1-4)*

Mācekļi apzinās lūgšanas nozīmi. Te dzirdam, ka Jēzus lūdzis Dievu. Kāda pārsteidzoša doma – Jēzus, Dieva Dēls, pats Dievs būdams, sajuta nepieciešamību lūgt Dievu! Liktos, ka viņam nebūtu nekādas vajadzības to darīt! Tomēr, mācekļi bija piedzīvojuši, ka Jēzus spēks, miers un līdzsvars, viņa drošības sajūta ne no kā nebaidīties, kā arī spējas iejusties otrā un palīdzēt nelaimes cietējam, izpaudās tā, kā nevienam citam. Mācekļi novēroja, ka lūgšanā, esot kopā ar Dievu, Jēzus saņem spēku veikt visu, arī tad, kad jācieš uzbrukumi un ciešanas – pat pie krusta.

Mācekļi saprot, ka arī viņiem šis spēks ir nepieciešams. Kā ticīgi ebreji viņi lūdza Dievu vairākas reizes dienā. Turklāt katrā sabata dienā tie gāja uz sinagogu, kur lūdza kopā ar draudzi, dzirdēja Svēto Rakstu lasījumus un paklausīja to mācības. Toties, Jēzus lūgšana deva lielāku spēku un virzību.

Tie bija mācījušies, klausoties Jēzus vārdos un novērojot viņa darbus, tomēr tiem trūka galvenais – tiem nebija mācīts lūgt Dievu kā Jēzus lūdza.

Varbūt mācekļu izteiktais lūgums minētajos Lukasa evaņģēlija vārdos ir atgādinājums draudzes mācītājam, viņas kalpošanas laikam noslēdzoties. Daudz kopā darīts pa šiem gadiem, daudz mācīts, tomēr negaidītie papildus mēneši ir Dieva dota žēlastības dāvana, lai pievērstu uzmanību īpaši lūgšanai. Tieši no lūgšanas gūstam arī spēku pildīt aicinājumu kalpot Dievam, kalpojot savam līdzilvēkam. Šī nodošanās būt tuviem Dievam, vai Jēzum būs arvien svarīga, iesākot nākamo posmu draudzes dzīvē ar jaunu ganu. Tāpēc, šajās vasaras nedēļās, kā arī reizi mēnesī līdz gada beigām, šķiet tik svarīgi pievērsties tieši Tēvreizei – tai lūgšanai, ko Jēzus māca saviem mācekļiem lūgt.

Noslēdzot, daži vārdi, kas attiecas īpaši uz šo pārbaudījumu pilno “COVID-19” pandēmijas laiku.

Lielā nedrošības sajūta, kas izriet no neziņas un nespējas savaldīt to, kas notiek ap sevi, var likt cilvēkam justies kā uz peldoša ledus. Nav brīnums, ka tik ļoti daudz cilvēku, pat tie, kas uzskatīja sevi par drošsirdīgiem un bezbailīgiem, sirgst no satraukuma, vai pat no depresijas. Māc. Lynn Grankes raksts, kas ievietots šajās Draudzes ziņās dod vērtīgu informāciju, kā sev palīdzēt. Nedomā, lūdzu, ka ilgtermiņa satraukuma sajūta vai nospiestība ir rakstura vājības pazīme! Piedzīvot šādas jūtas ir pavisam normāli nenormālajos apstākļos, kur cilvēks nespēj ietekmēt notikumus ap sevi. Nekautrējies meklēt palīdzību, kaut vai atsūtot man ziņu, ka vēlies parunāties!

Māc. Lynn Grankes raksts noslēdzas ar ieteikumu **“lūgt Dievu, lasīt Svētos Rakstus, dziedāt!** Mūsu ticība Dievam, kas mūs nepamet satraukumos, var mūs uzturēt”. Āmen!

Jēzus dotā “Mūsu Tēvs debesīs” lūgšana (versija, ko lūdzam atrodas Mateja ev. 6:9-13) paskaidro, ka mēs neesam nekad vieni, bet vienmēr daļa no kaut kā bezgala plašāka – Dievs, mūsu Tēvs, debesīs, un virs zemes. Lūdzam par mūsu dienīšķām vajadzībām, lai atpestī mūs, lai piedod mums un no tā mācāmies arī citiem piedot... Kad sajūtam nedrošības vilni mācāmies virsū, kas izraisa satraukumu un dziļu vientuļības sajūtu, šajā lūgšanā atrodam atbildi – mieru. Tajā esam savienoti ar Jēzu, esam savienoti ar visiem, kas lūdz ar šiem vārdiem. Šī lūgšana ļauj pacelt acis un saredzēt sevi kā daļu no kaut kā neierobežota, plašāka par sevi vien.

**Tu neesi viens. Dievs tevi sadzird un sniedz tev pretī.**

Būt atbrīvotam no domām un pārdomām, kas neliek miera, un sajūst atveldzi, kaut uz mirkli, ir patiesa žēlastības dāvana, ko lūgšana ļauj piedzīvot. Tāpēc ir tik svarīgi iekārtot laiku savā ikdienā, ko pavadīt ar Dievu.

Es nevaru tev solīt, ka tiklīdz sāksi Dievu lūgt satraukums un grūtības pāries. Toties Dievs, kas lielāks, plašāks, spēcīgāks par visu, bet tomēr tev tik tuvs, cik katra tava elpa un sirds puksts, Tas tevi saprot un uzklausa. Dievā varam iegūt spēku un atspaidu. Un, jo vairāk ieaugam attiecībās ar Dievu, ko veidojam lūgšanā, jo vairāk mūsu acis atveras uz to, kas ap mums, ko tad varam novērtēt ar prieku un pateicību. Lūdzot Dievu, pārtopam.

Dievs tevi uzklausa. Jēzū vari atrast mieru no kā rodas stiprinājums. *“Savu mieru es jums dodu, ne kā pasaule es jums dodu. Jūsu sirdis lai neiztrūkstas un nesabīstas.”* (Jāņa 14:27).

Varbūt esi atkarīgs no citu palīdzības, vai atbildīgs par kādu, kas atrodas aprūpes mājā, vai par kuŗu tiek gādāts mājās. Varbūt esi starp tiem, kas palīdz noturēt mūsu labklājību un drošību. Varbūt esi skolotājs, vai bērnu vecāks, kas nevar saprast, vai sūtīt bērnu atpakaļ skolā vai nē, un ko īsti sagaidīt. – Tev Dievs sniedz pretī un aicina viņu iepazīt tuvāk, viņam atklāt savu sirdi un sajūst mieru, ko dod viņa Dēls.

*“lūdziet, tad jums taps dots, meklējiet, tad jūs atradīsiet, klauvējiet, tad jums taps atvērts. Jo ikkatrs, kas lūdz, dabū, kas meklē, atrod, un, kas klauvē, tam atvērs.”*

Lai tava sirds atveras Dievam un Jēzum Kristum, mūsu Brālim, Draugam un Pēstītājam, kā arī Svētajam Garam, kur lūdzot atradīsi mieru, spēku un izturību!

**Mācītāja Ilze, 2020.g. vasarā.**

---

## MĀC. ILZES REFLECTIONS

[Jesus said to his disciples:] *“Imagine that one of you has a friend and you go to that friend in the middle of the night. Imagine saying, ‘Friend, loan me three loaves of bread because a friend of mine on a journey has arrived and I have nothing to set before him.’ Imagine further that he answers from within the house, ‘Don’t bother me. The door is already locked, and my children and I are in bed. I can’t get up to give you anything.’ I assure you, even if he wouldn’t get up and help because of his friendship, he will get up and give his friend whatever he needs because of his friend’s brashness. And I tell you: Ask and you will receive. Seek and you will find. Knock and the door will be opened to you. Everyone who asks, receives. Whoever seeks, finds. To everyone who knocks, the door is opened.”* (Luke 11:5-10. Common English Bible translation)

This past August our devotions have focussed on exploring the meaning of the Lord's Prayer given by Jesus as the "model prayer" for his followers. I suspect the words are almost part of your DNA. Certainly there are many of you who know them in Latvian but are at a loss to say the prayer in English, yet it is a prayer of such importance that it calls us to return to it repeatedly to discover how it speaks to changing circumstances in our lives.

### **But why pray at all?**

Every day God speaks to us in countless different ways: through events, through the world around us, through other people, through creation. "Look! Feel! See! I am here. I love you, and cherish you so much that I am with you always and everywhere!" Yet when we pray we are making a conscious decision to respond to God's invitation to be with him.

Prayer is communication: with God. When we pray, everything else is put to one side to focus solely on God. We don't initiate this conversation, God does. Our response is to be in the present moment. To dwell in the past or concern ourselves with the future is a distraction. All God wants from you is that you take this time to be with him, to rest in and with him, to enjoy his presence.

This may seem strange: perhaps you feel that to pray you need to be able to express yourself in a particularly "religious" kind of a way. Please don't. In prayer all that God is asking of you is to be open and trusting. The words you use aren't important. I teach our confirmands this analogy of prayer as being like sitting down next to a close friend to share time with them and maybe unburden yourself. You trust this friend, otherwise you wouldn't be speaking to her or him, but you know you can trust them to listen attentively and to give you advice, even if it isn't what you wanted to hear. While this is happening, your friend has all their attention directed towards you as you open up to share, or to seek help. This is exactly what God does: listens carefully, and responds just as Jesus states in the words above that follow directly after his teaching the Lord's Prayer.

### **In prayer our relationship to God grows.**

To spend time every day in prayer is a reminder that being occupied with things to do is fine, but this needs to be balanced out with time spent in Jesus' presence. Again, this may be something new to you, but try opening yourself to being with Jesus, maybe by taking one of your favourite stories from one of the Gospels, for instance, Jesus feeding the crowd of people, one of his miracles of healing. Jesus draws us into looking at life from a different perspective as he introduces us to God as Father, while drawing us closer to himself. Luke's gospel points this out in verses that come directly before Jesus' teaching on prayer. Jesus has gone to Martha and Mary's home where the former is complaining that all Mary is doing is sitting at Jesus' feet while Martha is doing all the hard work of looking after him. Jesus responds: "*Martha, Martha, you are worried and distracted by many things. One thing is necessary. Mary has chosen the better part. It won't be taken away from her.*" (Luke 10:41,42)

Jesus is gently reminding Martha, and us, not to define ourselves chiefly in terms of what we do or achieve.

We, too, are being invited to spend time with Jesus, listening to him, and praying just as he teaches all his disciples to do. This section of Luke's Gospel shows us how, and hints at why: "*He was praying in a certain place, and after he had finished, one of his disciples said to him, 'Lord, teach us to pray, as John taught his disciples.' He said to them, 'When you pray, say: Father, hallowed be your name. Your kingdom come. Give us each day our daily bread. And forgive us our sins, for we ourselves forgive everyone indebted to us. And do not bring us to the time of trial!'*" (Luke 11:1-4)

His disciples recognize the significance of prayer. We hear that Jesus has gone to pray, but what an extraordinary notion that is: Jesus, God's Son, God himself feels the need to pray. Surely he has no need to do so! Yet the disciples had seen how Jesus' power, and his equanimity when he was challenged, as well as his empathy, compassion and desire to help those who needed it came from prayer. The disciples saw that it was in this intimate time with God that Jesus gained the strength to cope with everything he had to experience, even challenges and suffering, yes, too, on the cross.

His disciples know that they, too, need to be able to access this resource.

Please don't think they knew nothing of prayer. As practicing Jews they would have prayed several times a day, and gone to the synagogue every Sabbath to pray, to hear the Scriptures read to them, and absorb the teaching they received. Yet Jesus' prayer provided an even greater source of strength and purpose.

Jesus had taught them everything by his example: in word and deed. They now recognized their need to be able to pray as he did and asked him, specifically, to do so.

Perhaps this request from the disciples is something that the pastor of a congregation is reminded of as the period of her call to a congregation comes to an end. Much has been done and taught, however, these unexpected extra weeks have been a gift of grace to focus on prayer. This is so important, for it is in prayer, in our relationship to the living God, where we find the energy and direction we need to fulfill our calling to serve God in serving others both as individuals, and as a congregation. Turning to God, or to Jesus, in prayer will be increasingly important as our congregation moves into a new phase of its life with a new pastor. And so the Lord's Prayer was the focus of our weekly devotions, and will continue to be on a monthly basis until the end of the year when my time as your pastor will come to an end.

Some words about prayer that relate to this particularly challenging COVID-19 pandemic time.

The sense of uncertainty, or even trepidation that can result from not knowing, or not being able to determine what is going on around you that has come with the pandemic can leave you feeling adrift, on a proverbial ice-floe. It is not surprising that many people, even those who might have felt themselves to be strong and resourceful, or have known them to be such, have been experiencing deep levels of anxiety or depression, or indeed both. Rev. Lynn Granke's article, reprinted here from "Canada Lutheran" contains much useful information. Please, please don't think that feeling overwhelmed or anxious is a sign of weakness! Having these kinds of feelings, no matter for how long, or how intensely, is completely understandable given these circumstances. Please don't feel you have to suffer alone: get help, even if that means just letting me know you would like to talk.

Lynn Granke's article concludes with the recommendation: "**Pray, read scripture, sing!** Our faith in God who does not abandon us in anxious times can sustain us." Amen!

The prayer that Jesus leaves us (our version is the one found in Matthew's Gospel 6:9-13) makes it clear that we are never alone, instead part of something that is limitless: God, our Father, in heaven, and on earth. We pray for our daily needs, that we might not be led into temptation (or "time of trial", depending on the translation), that our debts be forgiven so that we might forgive others... Everything is included in this "model" prayer. In these words we can all find a firm foothold when uncertainty seems to overwhelm us and leaves us feeling anxious or depressed. That foothold is: peace. When we pray the Lord's Prayer we become united with Jesus, united with all who pray with these words. This prayer lets us lift up our eyes and see ourselves as belonging to something that is greater than we can imagine.

**You are not alone. God hears you and reaches out to you.**

Being released from the turmoil of thoughts and feelings that intrude into our minds and, in their place, experiencing release, even if only for a brief moment, is a gift of grace that prayer provides. This is why it is so important to make a time of prayer part of our daily routine, time we spend with God, like being with that good friend.

I can't promise you immediate results when you start to pray, yet I can affirm that the One who is limitless, more powerful than we can ever imagine, yet is as close to us as every breath and beat of our heart, is listening, and understands. We can find strength and relief in God. And the closer we grow through prayer in our relationship to God, the more our eyes are opened to what we see around us, to what we can give thanks for and experience with joy. Prayer changes us.

God hears you, God listens to you. In Jesus you can find the kind of peace that is truly strengthening: "*Peace I leave with you; my peace I give to you. I do not give to you as the world gives. Do not let your hearts be troubled, and do not let them be afraid.*" (John 14:27)

It doesn't matter whether you are dependent on others for help, or whether you care for someone who is vulnerable be it in a senior's home, or at their home; whether you are one of those who maintains and ensures our health and well-being; whether you are a teacher getting ready for school to restart, or a parent, neither of you sure of what to expect, and feeling understandable concern, God reaches out to you and invites you to draw closer, to open your heart to him, and to know the peace that his Son provides. "*Ask and you will receive. Seek and you will find. Knock and the door will be opened to you. Everyone who asks, receives. Whoever seeks, finds. To everyone who knocks, the door is opened.*"

May your heart be opened to the presence of God, and to Jesus Christ, our friend, our brother, and our Saviour and to the gentle power of the Holy Spirit, so that in prayer you would find peace, strength, and endurance.

**Mācītāja Ilze**